

[Hem](#) > 2 - Mina rättigheter under brottsutredningen (innan målet hamnar i domstol)

2 - Mina rättigheter under brottsutredningen (innan målet hamnar i domstol)

Vad är avsikten med förundersökning och brottsutredning?

Brottsutredningen är alla de undersökningar som görs av kriminalpolisen under överinseende av en domare i samband med att ett brott har begåtts.

Brottsutredningen kan göras utanför ramen för undersökningen och består i konstaterandet av brott, insamling av bevis och eftersökning av en eller flera förövare.

Man skiljer mellan utredning vid färsk gärning (*enquête de flagrance*) och förundersökning (*enquête préliminaire*). Den förstnämnda görs i samband med pågående eller färsk brott och ger polisen stora befogenheter att använda tvångsmedel. Förundersökning sker under andra omständigheter. Från början innebar den mindre befogenheter, men genom senare lagstiftning har utredarnas befogenheter börjat närma sig dem som gäller vid färsk gärning.

I mer komplicerade fall kan utredningen också göras inom ramen för en förberedande undersökning och innebär då att man har ett mandat från rannsakningsdomaren (*juge d'instruction*). Undersökningen syftar mer specifikt till att avgöra om det finns tillräckliga skäl för att ställa förövaren av ett brott inför rätta och i så fall att bereda ärendet så att det kan prövas.

Detta är endast obligatoriskt vid grövre brott (*crime*).

Vilka är stegen i en utredning och i en undersökning?

En utredning vid färsk gärning (*enquête de flagrance*) kan inledas medan ett brott pågår eller strax efter, eller när en person misstänks ha deltagit i en brottslig handling. Denna utredning pågår i åtta dagar, och kan under vissa omständigheter förlängas med högst åtta dagar av den allmänna åklagaren.

Under utredningen vid färsk gärning kan kriminalpolisen exempelvis bege sig till brottsplatsen, fastställa sakförhållanden, beslagta föremål och annat som kan användas som bevismaterial, göra husrannsakan hos personer som misstänks ha deltagit i brottet eller som kan ha föremål eller information som gäller händelsen, förhöra alla personer som kan antas ha upplysningar om händelsen och ta personer som misstänks ha deltagit i brottet i förvar.

Inom ramen för en förundersökning (*enquête préliminaire*) informerar kriminalpolisen den allmänna åklagaren om att man identifierat en tänkbar förövare.

Inom ramen för rannsakningsdomarens undersökning utreder denne allt som talar både för och emot den misstänkte och vidtar alla åtgärder som krävs för att fastställa sanningen. Åtgärderna (t.ex. brottsplatsundersökning, förhör, husrannsakan) kan vidtas på eget initiativ eller på begäran av den allmänna åklagaren eller parterna. Om domaren avvisar begäran ska detta motiveras och beslutet ska kunna överklagas.

Inom ramen för en framställan om bevisupptagning (*commission rogatoire*) kan rannsakningsdomaren delegera bevisupptagningen till kriminalpolisen.

När själva undersökningen är klar informerar rannsakningsdomaren parterna och deras advokater om detta samtidigt. I det fall rannsakningsdomaren beslutar att personen i fråga ska utredas (*mise en examen*) har den allmänna åklagaren och parterna en månad på sig att lägga fram synpunkter och motiverade framställningar till undersökningens domaren. Om rannsakningsdomaren beslutar att åtal inte ska väckas är denna tidsfrist tre månader.

Efter tidsfristens utgång har åklagaren 10 dagar (om en person under utredning är häktad) eller en månad (i annat fall) på sig att sända rannsakningsdomaren framställningar eller anmärkningar som kompletterar den information som redan lämnats.

Rannsakningsdomaren utfärdar då

- antingen ett beslut om att åtal inte ska väckas, om han eller hon anser att de fakta som framkommit inte tyder på något brott eller om förövaren är okänd, eller om det inte finns tillräckliga bevis mot förövaren,
- eller ett beslut om hänskjutande (om talan avser ringa brott eller brott av normalgraden) eller åtal (grova brott), om det finns tillräckligt som talar emot den person som är föremål för utredning efter en överträdelse.

Mina rättigheter under utredning och undersökning

- [Mina rättigheter under polisförvar \(1\)](#)
- [Mina rättigheter under det inledande undersökningsförfarandet \(2\)](#)
- [Vad innebär det att vara under utredning \(*mis en examen*\) och assisterat vittne \(*témoïn assisté*\) \(3\)](#)
- [Häktning eller frisläppande \(4\)](#)
- [Europeisk arresteringsorder \(5\)](#)
- [Försvarets förberedelse av målet \(6\)](#)

Mina rättigheter under polisförvar (1)

Om du är misstänkt för ett brott kan polisen sätta dig i polisförvar. Polisen ska genast informera allmänna åklagaren eller rannsakningsdomaren om åtgärden.

För en vanlig lagöverträdelse kan du inte hållas i förvar mer än 24 timmar, vilket kan förlängas med ytterligare 24 timmar av den allmänna åklagaren inom ramen för en brottsutredning eller av rannsakningsdomaren inom ramen för dennes undersökning.

Det finns dock undantag när det gäller polisförvar. Vid upprepad eller organiserad brottslighet (av normalgraden och grov), narkotikabrott eller terrorism är tidsfristen för polisförvar längre. Dessutom är reglerna och villkoren för polisförvar och möjligheterna att förlänga den åtgärden rent allmänt striktare när det gäller minderåriga.

Om tidsfristen för polisförvar inte respekteras kan det leda till ogiltigförklaring av åtgärden och de därpå följande åtgärder som den ger stöd för.

Vad kommer jag att få för information om polisförvaret?

Rättigheterna för en person i polisförvar är grundläggande rättigheter. Du ska omedelbart informeras om vilket slags brott det gäller, hur länge du ska sitta i förvar och vilka rättigheter du har. Du har rätt att få informationen på ett språk som du förstår. Det innebär att du utan kostnad har rätt till en tolk.

Information om och genomförandet av rättigheterna ska antecknas i ett protokoll.

- Rätt att kontakta en närstående

Du har rätt att kontakta en närstående (någon du sammanbor med, en förälder eller ett syskon, eller din arbetsgivare). Denne kommer att ringas upp av en polistjänsteman inom tre timmar från det att du satts i förvar.

- Rätt att träffa en läkare

Du har rätt att begära en läkarundersökning en gång om dygnet under polisförvaret. Läkaren utses av en tjänsteman vid kriminalpolisen eller den allmänna åklagaren.

- Rätt att begära att få tala med en advokat

Du kan be att få tala med en advokat under högst 30 minuter. Detta samtal är konfidentiellt. Advokaten kan sammanställa skriftliga synpunkter som kommer att läggas till ärendets handlingar.

Du kan själv välja advokat om du känner till någon, eller be att få en anvisad av advokatsamfundets ordförande

(anvisat rättsligt biträde, *avocat commis d'office*).

Om du satts i polisförvar på grund av en vanlig lagöverträdelse har du rätt att tala med din advokat genast när polisförvaret inleds, och om det förlängs, från det att förlängningen börjar.

Om du är satt i förvar i samband med upprepad eller organiserad brottslighet, narkotikabrott eller terrorism får du dock inte tala med din advokat förrän efter 48 eller 72 timmar.

Kriminalpolisen har fullgjort sina skyldigheter när han eller hon har gjort allt för att kontakta en advokat.

- Rätt att tala

Denna rättighet kommer du inte att informeras särskilt om av kriminalpolisen, men du har ändå rätt att tala och inte ange dig själv.

- Rätt att begära att ambassaden eller konsulatet för det land du är medborgare i informeras om att du är gripen

Vad händer om jag inte håller med om vad som skrivits i förhörsprotokollet?

Du kan vägra underteckna förhörsprotokollet.

Vad kan hända när polisförvaret upphör?

Beroende på omständigheterna kan allmänna åklagaren eller rannsakningsdomaren när som helst avbryta polisförvaret. Du kan antingen släppas fri eller, om du satts i polisförvar under en brottsutredning, föras inför en rannsakningsdomare för inledande av en undersökning, eller inför en lägre brottmålsdomstol (*tribunal correctionnel*).

Om en undersökning inleds kan du efter det inledande undersökningsförhöret få status som antingen "under utredning" (*mis en examen*) eller "assisterat vittne" (*témoïn assisté*). Om du sätts under utredning kan du bli placerad under rättslig övervakning (*contrôle judiciaire*) eller häktad (*détention provisoire*).

Om du förs inför en lägre brottmålsdomstol kan denna antingen döma omedelbart i ärendet om den är i stånd att göra det, eller ge dig en tidsfrist för att förbereda ditt försvar om du begär det. I så fall kommer domstolen att besluta om du ska häktas eller placeras under rättslig övervakning.

Kommer jag att bli ombedd att lämna fingeravtryck, DNA-prov eller andra kroppsvätskor? Vilka rättigheter har jag?

Om du är så kallat assisterat vittne eller misstänkt i ett straffrättsligt förfarande kan du, med den allmänna åklagarens medgivande, bli ombedd att lämna externa prover (särskilt salivprov för DNA-analys) och biometriska prover som fingeravtryck, handavtryck och fotografier.

Du kan vägra, men dessa åtgärder sker enligt lag. Om du vägrar gå med på det kan du under vissa omständigheter dömas till 1 års fängelse och 15 000 euro i böter.

Kan en kroppsvisitation göras?

I allmänhet gör kriminalpolisens tjänsteman en skyddsvisitation (känner utanpå kläderna) för att kontrollera att du inte bär på föremål som kan vara farliga för dig eller andra.

Polistjänstemannen kan också av säkerhetsskäl eller utredningsskäl besluta om kroppsvisitation, som innebär att du måste klä av dig helt eller delvis. Invändig kroppsbesiktning får bara göras av läkare.

Dessa åtgärder får bara utföras av en polistjänsteman av samma kön som du själv.

Alla kläder och föremål som tas ifrån dig registreras och återlämnas till dig efter polisförvaret om du släpps fri.

Kan en husrannsakan göras i mitt hem, mina företagslokaler, min bil osv?

Husrannsakan får bara göras mellan klockan 6 och klockan 21. En husrannsakan som inlemts före kl 21 får dock

fortsätta under natten.

Det finns undantag från detta i samband med organiserad brottslighet, terrorism, koppleri och narkotikabrott, under domares kontroll.

Husrannsakan får göras i alla bostäder där det kan finnas material som kan bidra till att brottet klaras upp.

Det kan röra sig om din bostad eller någon annan persons bostad där det kan finnas material som har samband med brottet.

Med bostad avses den plats där personen har sin huvudsakliga hemvist men även den plats som personen kan kalla hemma, oavsett om han eller hon bor där.

Det innebär att olika slags boende (t.ex. hotellrum) och tillhörande lokaler i detta sammanhang är bostäder.

Omfattningen av begreppet bostad (*domicile*) avgörs av domaren. Ett fordon, som i princip inte är en bostad, kan därför klassas som bostad om personen i fråga bor i den.

Kan jag överklaga?

Om de formaliteter som beskrivs ovan inte respekteras innebär det en överträdelse av rätten till försvar, vilket kan ge upphov till en talan om ogiltigförklaring av husrannsakan och de beslag som gjorts.

Brottsundersökningen: Mina rättigheter under det inledande undersökningsförfarandet (2)

Det inledande undersökningsförhöret (*audience de première comparution*) syftar till att höra dig om de anklagelser som riktas mot dig.

Rannsakningsdomaren kontrollerar din identitet och talar om för dig vilka uppgifter som framkommit och vad de har för rättslig kvalificering.

Rannsakningsdomaren informerar om dina rättigheter:

- Du har rätt till en edsvuren tolk.
- Du har rätt till en advokat (som du väljer själv eller får anvisad).

Om advokaten är med dig vid detta inledande förhör blir du förhörd med detsamma. I annat fall måste rannsakningsdomaren än en gång informera dig om din rätt till rättsbiträde, i förekommande fall av ett anvisat rättsligt biträde.

Om du väljer att biträdas av en advokat kan denne gå igenom utredningsmaterialet och delge dig information under vissa villkor.

Du har rätt att tiga.

Om de omständigheter som lett till att du utreds utgör ett grovt brott kommer förhöret att spelas in och filmas.

Kan jag erkänna alla eller en del av misstankarna före rättegången?

Du kan erkänna omständigheterna eller bara en del av dem. Detta är en strategisk fråga som du bör diskutera med din advokat.

Kan misstankarna ändras före rättegången?

Under undersökningsförfarandet, som syftar till att hitta allt som talar för och emot den misstänkte, kan de omständigheter som förts fram till rannsakningsdomaren ändras i fråga om den rättsliga kvalificeringen (ringa brott, brott av normalgraden eller grovt brott).

Om nya överträdelser uppdagas under undersökningen kan domaren på den allmänna åklagarens begäran ta med

dessa nya omständigheter i undersökningen.

Kan jag åtalas för ett brott som jag redan åtalats för i en annan medlemsstat?

Om du är åtalad för ett brott i en annan medlemsstat, men inte dömd, kan du gripas på fransk territorium för detta brott.

Om du däremot har prövats i en rättegång för brottet i en annan medlemsstat kan du i enlighet med principen *ne bis in idem* (du kan inte dömas två gånger för samma sak) varken åtalas eller dömas i Frankrike.

Kommer jag att få information om vittnen mot mig och om andra bevis mot mig?

I enlighet med kontradiktionsprincipen ska allt material i målet (vittnesmål, materiella bevis) delges dig för att du ska kunna förbereda ditt försvar och lägga fram dina synpunkter.

Materialet finns i utredningsmaterialet som du har rätt att ta del av genom din advokat efter domarens medgivande.

Du och din advokat får inte föra innehållet i utredningsmaterialet vidare till tredje part eftersom ni då riskerar att bryta mot utredningssekretessen.

Kommer man att begära information ur belastningsregistret om mig?

Ett utdrag ur belastningsregistret med dina uppgifter ingår alltid i utredningsmaterialet.

Jag är medborgare i en annan stat. Måste jag närvara vid undersökningen?

I enlighet med de skyldigheter som kan fastställas i samband med den rättsliga övervakningen får du inte lämna Frankrike så länge undersökningsförfarandet pågår.

Vad innebär det att vara under utredning (*mis en examen*) och assisterat vittne (*témoin assisté*) (3)

Efter det inledande undersökningsförhøret beslutar rannsakningsdomaren om du ska ha status som antingen under utredning (*mis en examen*) eller assisterat vittne (*témoin assisté*).

Om du placeras under utredning innebär det att det finns allvarliga eller samstämmiga uppgifter som talar för att du har deltagit vid förövandet av ett brott. Du är då en part i det straffrättsliga förfarandet, vilket inte är fallet med ett assisterat vittne.

Om du får status som assisterat vittne innebär det att det finns indicier, men att dessa inte är tillräckligt avgörande för att motivera att du ska placeras under utredning. Ett assisterat vittne är alltså inte en part i det straffrättsliga förfarandet, men har ändå rätt att få tillgång till handlingarna i målet, har rätt till försvar och kan av rannsakningsdomaren begära att vissa åtgärder ska genomföras.

Dessa två statusformer innebär olika konsekvenser. Det är bara om du är placerad under utredning som du, efter ett motiverat beslut av domaren, kan sättas under rättslig övervakning (*contrôle judiciaire*) (och därmed förbjudas att lämna landet) eller häktas (*détention provisoire*), och ställas inför domstol.

Då kan du också ansöka om att bli frisläppt.

Om du har statusen assisterat vittne kan du när som helst under förfarandet begära att bli placerad under utredning.

Vad gäller under rättslig övervakning (*contrôle judiciaire*)?

Du kan sättas under rättslig övervakning om du riskerar fängelsestraff eller strängare straff.

Den rättsliga övervakningen motiveras av undersökningstekniska skäl (t.ex. för att undvika att den misstänkte flyr landet) eller av säkerhetsskäl (t.ex. besöksförbud eller för att undvika att brottsoffret uppsöks). De flesta av de

Åtgärder som vidtas inom ramen för den rättsliga övervakningen syftar till att hindra förövaren från att fly.

Åtgärden kan upphävas när som helst, efter rannsakningsdomarens beslut, på den allmänna åklagarens begäran eller på din begäran.

Om du lägger fram en sådan begäran måste rannsakningsdomaren fatta beslut inom fem dagar.

Om du bestämmer dig för att inte uppfylla de skyldigheter du har under rättslig övervakning, finns risken att du i stället blir häktad.

Slutligen kan du också överklaga beslutet om att placera dig under rättslig övervakning till undersökningsdomstolen (*chambre de l'instruction*).

Vad gäller vid häktning (*placement en détention provisoire*)?

För att du ska kunna häktas måste brottet du misstänks för ha ett straffvärde på minst tre års fängelse.

Häktning ska vara det enda sättet att skydda de bevis eller materiella indicier som krävs för att fastställa sanningen, förhindra påverkan på vittnen, brottsoffer eller deras familjer, förhindra otillbörlig samordning mellan den person som utreds och eventuella medbrottlingar, skydda den person som utreds, garantera att personen fortsätter att stå till rättvisans förfogande, stoppa fortsatt eller upprepad brottslighet, samt, när det gäller grova brott, stoppa exceptionellt och varaktigt störande av allmän ordning som kan orsakas av brottets allvar.

Du kan överklaga häktningsbeslutet inom 10 dagar från delgivningen, genom en anmälan till ledningen för den anstalt där du är häktad eller kansliet vid den domstol som fattade beslutet.

Häktning eller frisläppande (4)

Undersökningen avslutas genom beslut. Beslutet kan vara av olika slag.

Beslut om nedläggande av åtal

Domaren kan fatta beslut om att åtal inte bör väckas (*ordonnance de non-lieu*) om inte tillräckligt med åtalspunkter kunnat hittas mot dig. Åtalet kan läggas ned i sin helhet eller delvis.

Om åtalet delvis läggs ned fattar rannsakningsdomaren ett beslut om hänskjutande (*ordonnance de renvoi*) eller om åtal (*mise en accusation*) för andra delar av ärendet.

Om det i ditt ärende fattas ett beslut om fullständigt nedläggande av åtal och du har blivit häktad, frisläpps du och får tillbaka de ägodelar som beslagtogs.

Du kan då väcka en skadeståndstalan.

Tänk dock på att målsäganden kan överklaga beslutet om nedläggning inom tio dagar från delgivningen till kansliet vid den domstol som fattat beslutet.

Beslut om hänskjutande

Om domaren anser att det finns tillräckligt med åtalspunkter mot dig kan han eller hon besluta att hänskjuta ditt ärende till en domstol.

Om du är placerad under rättslig övervakning eller häktad, upphör detta i och med beslutet.

Domaren kan dock genom ett nytt, särskilt motiverat beslut föranstalta om att åtgärderna ska fortsätta. Rättslig övervakning och häktning får dock inte vara längre än två månader. Om du efter denna tidsfrist fortfarande inte fått din sak prövad av en behörig domstol måste du släppas fri.

Genom ett motiverat beslut om att det inte går att döma i saken inom två månader kan domaren, dock endast i undantagsfall, besluta om två förlängningar av denna tidsfrist, om två månader vardera. Om du efter dessa sex månader fortfarande inte har dömts ska du släppas fri.

Du kan inte överklaga detta beslut, utom i det fall du anser att de åtalspunkter som hänskjutits till en lägre brottmålsdomstol (*tribunal correctionnel*) i stället borde ha lett till åtal vid brottmålsdomstolen (*cour d'assise*). Detta rättsmedel är även öppet för målsägaren.

Beslut om åtal

Beslut om åtal (*mise en accusation*) fattas av rannsakningsdomaren vid grova brott (*crime*).

Om du är placerad under rättslig övervakning (*sous contrôle judiciaire*) när domaren fattar beslutet, bibehålls denna åtgärd.

Om du är under utredning (*mis en examen*) har du rätt att överklaga beslutet.

Europeisk arresteringsorder (5)

Den europeiska arresteringsordern är ett förfarande som syftar till att ersätta systemet med utlämning mellan medlemsstaterna.

Arresteringsordern är ett rättsbeslut som utfärdas av en medlemsstat i Europeiska unionen för att en annan medlemsstat ska kunna arrestera och utlämna en misstänkt eller dömd person för att denna ska kunna ställas inför rätta eller fullgöra ett frihetsberövande straff.

Varje medlemsstat får vidta de frihetsberövande åtgärder som krävs och är proportionerliga mot en eftersökt person.

När den eftersökte grips ska han eller hon upplysas om den europeiska arresteringsordern och dess innehåll samt ha rätt till juridiskt biträde och tolk.

I vilket fall som helst har den verkställande rättsliga myndigheten rätt att enligt sin lagstiftning fatta beslut om att hålla kvar personen i häkte eller försätta personen på fri fot enligt vissa villkor.

I avvaktan på ett beslut ska den verkställande myndigheten höra den arresterade personen. Inom 60 dagar efter gripandet ska den verkställande myndigheten fatta ett slutgiltigt beslut om verkställandet av den europeiska arresteringsordern. Därefter ska den omedelbart underrätta den utfärdande myndigheten om sitt beslut. Om de uppgifter som den utfärdande medlemsstaten har meddelat inte är tillräckliga kan den verkställande myndigheten begära att få kompletterande uppgifter.

Den tid som personen varit frihetsberövad på grund av verkställigheten av en europeisk arresteringsorder ska räknas av från det totala frihetsberövande som eventuellt ska avtjänas.

Försvarets förberedelse av målet (6)

Förhållandet till din advokat grundas på ömsesidigt förtroende, och han eller hon är din förtrogne. Advokaten har därmed tystnadsplikt.

Du ska därför inte tveka att fråga honom eller henne om allt du undrar över och be om förtydliganden så att missförstånd kan undvikas.

Vid ert första möte ska du ge advokaten alla handlingar och all information med anknytning till ditt ärende så att han eller hon kan förbereda försvaret på bästa sätt.

Ta upp allt du undrar över, exempelvis om förfarandets gång, om vilken strategi du bör välja vid val av förfarande och vilken typ av frågor du kan förvänta dig från domarna som ska hantera ditt ärende.

Tveka inte att ställa frågor om förfarandets resultat, vilket straff du kan få och hur detta kan verkställas.

■ Senaste uppdatering: 26/11/2024

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort.

Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.